

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa – profil praktyczny)

dokonanej w dniach 22-23 marca 2016 r. na kierunku „wychowanie fizyczne” prowadzonym w ramach obszaru nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej na poziomie studiów pierwszego stopnia w formie studiów stacjonarnych o profilu praktycznym w Państwowej Wyższej Szkole Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: prof. dr hab. Janusz Iskra - członek PKA

członkowie:

- 1. dr Mariusz Pocięcha – członek PKA**
- 2. dr hab. Rajmund Tomik – ekspert PKA**
- 3. mgr Jakub Kozieł - ekspert ds. wewnętrznych systemów zapewnienia jakości kształcenia**
- 4. mgr Dominik Czapczyk – ekspert ds. pracodawców PKA**
- 5. Ariel Wojciechowski – ekspert studencki PKA**

INFORMACJA O WIZYTACJI I JEJ PRZEBIEGU

Ocena na kierunku „wychowanie fizyczne” prowadzonym w Państwowej Wyższej Szkole Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży odbyła się po raz drugi, została dokonana z inicjatywy PKA.

Wizytacja z dn. 19-20 kwietnia 2010 r. zakończyła się oceną pozytywną, z uwagami dotyczącymi ograniczonego udziału studentów w uczelnianych organach kolegialnych, odpłatności za różnego rodzaju usługi edukacyjne oraz udoskonalenia wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Uczelnia w większości uwzględniła uwagi PKA z ostatniej wizytacji. Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport Zespołu Wizytującego został opracowany po zapoznaniu się z przedłożonym przez Uczelnię Raportem samooceny oraz na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, spotkań i rozmów przeprowadzonych z władzami Uczelni i Wydziału oraz z pracownikami i studentami ocenianego kierunku, hospitacji zajęć, przeglądu infrastruktury dydaktycznej oraz oceny losowo wybranych prac dyplomowych i prac etapowych

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

**OCENA SPEŁNIENIA KRYTERIÓW OCENY PROGRAMOWEJ DLA KIERUNKÓW STUDIÓW
O PROFILU PRAKTYCZNYM**

Kryterium oceny	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiające osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia		X			
2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia		X			
3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia			X		
4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu praktycznym i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia		X			
5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się i wchodzenia na rynek pracy		X			
6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia		X			

zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów					
---	--	--	--	--	--

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe informacje i syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli nr 1.

Max. 1800 znaków (ze spacjami)

Po odpowiedzi na raport nie zmieniono uprzednio sformułowanych ocen.

Tabela nr 1

Kryterium	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znaczaco	Częściowo	niedostatecznie
Uwaga: należy wymienić tylko te kryteria, w odniesieniu do których nastąpiła zmiana oceny					

1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

1.1 Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zgodna z misją i strategią rozwoju uczelni, odpowiada celom określonym w strategii jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości, a także uwzględnia wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe właściwe dla danego zakresu kształcenia. *

1.2 Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian dotyczących wymagań związanych z przygotowaniem do działalności zawodowej, właściwej dla ocenianego kierunku, są zorientowane na potrzeby studentów oraz otoczenia społecznego, gospodarczego lub kulturalnego, w tym w szczególności rynku pracy.

1.3 Jednostka przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszaru/obszarów kształcenia oraz wskazała dziedzinę/dziedziny nauki¹ oraz dyscyplinę/dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku.

1.4. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru/obszarów kształcenia, poziomu i profilu praktycznego, do którego/których kierunek ten został przyporządkowany, określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012

¹ Określenia: obszar wiedzy, dziedzina nauki i dyscyplina naukowa, dorobek naukowy, osiągnięcia naukowe, stopień i tytuł naukowy oznaczają odpowiednio: obszar sztuki, dziedziny sztuki i dyscypliny artystyczne, dorobek artystyczny, osiągnięcia artystyczne oraz stopień i tytuł w zakresie sztuki.

r. poz. 572, z późn. zm.), efekty kształcenia są także zgodne ze standardami określonymi w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku, uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów umiejętności praktycznych, w tym umożliwiają uzyskanie uprawnień do wykonywania zawodu i kompetencji niezbędnych na rynku pracy, oraz dalszą edukację. *

1.5 Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji o poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia określonego dla ocenianego kierunku o profilu praktycznym. *

1.5.1. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, program studiów dostosowany jest do warunków określonych w standardach zawartych w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy. W przypadku kierunku lekarskiego i lekarsko-dentystycznego uwzględnia także ramowy program zajęć praktycznych określony przez Ministra Zdrowia.

1.5.2 Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia w szczególności aktualnie stosowane w praktyce rozwiązania naukowe związane z zakresem ocenianego kierunku oraz potrzeby rynku pracy. *

1.5.3. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy.

1.5.4. Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów, przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS.

1.5.5. Punktacja ECTS jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności uwzględnia przypisanie modułom zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym więcej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS. *

1.5.6. Jednostka powinna zapewnić studentowi elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej. *

1.5.7 Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy. Zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym odbywają się w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej związanej z ocenianym kierunkiem, w sposób umożliwiający bezpośrednio wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość spełnia warunki określone przepisami prawa, w tym w zakresie zdobywania umiejętności praktycznych, które powinno odbywać się w warunkach rzeczywistych. *

1.5.8. Jednostka określiła efekty kształcenia dla praktyk zawodowych i metody ich weryfikacji, zapewnia realizację tych praktyk w wymiarze określonym dla programu studiów o profilu praktycznym, a także ich właściwą organizację, w tym w szczególności dobór instytucji o zakresie działalności odpowiednim do efektów kształcenia zakładanych dla

oceniałego kierunku, oraz liczbę miejsc odbywania praktyk dostosowaną do liczby studentów kierunku. *

Program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, np. poprzez realizację programu kształcenia w językach obcych, prowadzenie zajęć w językach obcych, ofertę kształcenia dla studentów zagranicznych, a także prowadzenie studiów wspólnie z zagranicznymi uczelniami lub instytucjami naukowymi.

1.6. Polityka rekrutacyjna umożliwia właściwy dobór kandydatów.

1.6.1. Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia w jednostce oraz uwzględniają zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku.

1.6.2. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku umożliwiają identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów kształcenia założonych dla ocenianego kierunku studiów.

1.7. System sprawdzania i oceniania umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. *

1.7.1 Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy, na każdym etapie procesu kształcenia, także na etapie przygotowywania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego, w toku praktyk zawodowych, oraz w odniesieniu do wszystkich zajęć, w tym zajęć z języków obcych.

1.7.2. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. W przypadku prowadzenia kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stosowane są metody weryfikacji i oceny efektów kształcenia właściwe dla tej formy zajęć. *

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema oraz trzema cyframi.

1.1. Misja Państwowej Wyższej Szkoły Informatyki i Przedsiębiorczości (PWSliP) w Łomży została przyjęta po raz pierwszy w listopadzie 2004 roku na posiedzeniu Senatu PWSliP, która Uchwałą Nr 71/2011 Senatu PWSliP z dnia 15 września 2011 roku została sformułowana ponownie, uwzględniając doświadczenia Uczelni, zmieniające się uwarunkowania społeczne i gospodarcze regionu. Natomiast Uchwała Nr 26/2012 Senatu PWSliP z dnia 26 kwietnia 2012 roku określiła strategię rozwoju Uczelni. Podstawowa misja Uczelni to „kształcenie praktyków” obejmujące młodzież i dorosłych, na kierunkach ściśle związanych z istniejącym i zmieniającym się potencjałem gospodarczym regionu, w celu zbudowania u absolwentów pożądanych postaw, w tym przedsiębiorczych umożliwiających zatrudnianie na konkretnych stanowiskach pracy oraz zakładanie własnych firm. Główne

kierunki działania i rozwoju PWSliP w Łomży na lata 2012-2020 to skupianie w swoich kręgach wybitnych specjalistów, oraz rozwój kadry dydaktycznej. Uczelnia zakłada kształcenie ustawiczne wraz z włączeniem praktyków w proces kształcenia. Ważnym założeniem strategicznym Uczelni jest dostosowanie infrastruktury dydaktycznej, między innymi kampusu uczelnianego i obiektów sportowo-rekreacyjnych, do kształcenia praktycznego, co finalnie spowoduje zbliżenie studentów i samej Uczelni do praktyki. Jednostka w swojej strategii zakłada wspieranie: działalności naukowej studentów, mobilności w zakresie studiowanego kierunku na terenie kraju i za granicą. Koncepcja kształcenia na kierunku wychowanie fizyczne, profil praktyczny, studia I stopnia w PWSliP w Łomży jest zgodna z misją i strategią Uczelni, a w swoim założeniu ma umożliwiać absolwentom zdobycie niezbędnej wiedzy z zakresu szeroko rozumianej kultury fizycznej. Realizując cele strategiczne Uczelni, Instytut Wychowania Fizycznego (IWF) PWSliP w Łomży: umożliwia studiującym bezpośredni kontakt ze specjalistami posiadającymi wiedzę i doświadczenie praktyczne (cel 1.); systematycznie aktualizuje ofertę kształcenia (cel 4.), umożliwia studentom udział w praktykach zawodowych oraz wdraża metody weryfikacji efektów kształcenia z uwzględnieniem opinii interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych (cel 5.). Ponadto, koncepcja kształcenia na kierunku wychowanie fizyczne jest spójna z polityką zapewniania jakości kształcenia w Uczelni i uwzględnia - poprzez działalność Instytutowej Komisji ds. Jakości Kształcenia - monitoring stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, ocenę i ewaluację programu kształcenia oraz ocenę jakości składanych prac dyplomowych. IWF PWSliP w Łomży realizując własną koncepcję kształcenia, wykorzystuje wzorce i doświadczenia dydaktyczne płynące z Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie i jej filii w Białej Podlaskiej oraz wzorce i doświadczenia międzynarodowe, jakie posiadają dydaktycy IWF, którzy uczestniczyli w wyjazdach zagranicznych w ramach wymiany pracowników akademickich Erasmus, między innymi do University of Malaga w Hiszpanii, Latvian Academy of Sport na Łotwie, Technical University of Lisbon w Portugalii.

1.2. Zakres rozwoju i zmian na kierunku wychowanie fizyczne uwzględnia potrzeby nowoczesnej szkoły oraz zmieniającego się rynku pracy i regulacji prawnych. W rozwoju kierunku IWF przewiduje zwiększenie współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, dalsze uniwersalne kształcenie, kształcenie wzbogacone o nowe oferty specjalizacji instruktorskich i kursów kwalifikacyjnych oraz przygotowanie absolwenta do nowych ról zawodowych i społecznych, a szczególnie wyposażenie go w kompetencje niezbędne do pracy z osobami starszymi lub z dziećmi i młodzieżą posiadającą deficyty ruchowe. Akredytowana jednostka podejmuje próby współpracy z otoczeniem zewnętrznym w celu aktualizacji i modyfikacji planów studiów, ale są to, jak na razie, działania wstępne. W planach rozwoju kierunku założono umiędzynarodawianie kształcenia. Internacjonalizacja studiów umożliwi zdobycie wiedzy potrzebnej na rynku pracy UE. Całokształt zaplanowanych zmian zwiększy szansę absolwenta na znalezienie zatrudnienia, w systemie lub poza systemem edukacji, bądź założenie własnej firmy.

1.3. Senat Państwowej Wyższej Szkoły Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży przyjął, Uchwałą Nr 61/2012 z dnia 28.06.2012 roku, program kształcenia dla kierunku wychowanie fizyczne, który aktualnie jest realizowany przez studentów II i III roku. Ponadto, Senat Państwowej Wyższej Szkoły Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży, Uchwałą Nr 61/2015 z dnia 10.07.2015 roku, przyjął efekty kształcenia i program kształcenia dla kierunku wychowanie fizyczne studia stacjonarne i niestacjonarne, które są aktualnie realizowane przez studentów I roku. W obu przypadkach wizytowany kierunek został przyporządkowany

do obszaru nauk medycznych, nauk o zdrowiu i nauk o kulturze fizycznej, a kierunkowe efekty kształcenia prawidłowo odnoszą się do adekwatnych efektów obszarowych. Należy jednak podkreślić, że Senat PWSliP w Łomży nie przyporządkował prawidłowo kierunkowych efektów kształcenia do właściwych dziedzin nauki, które odpowiadają przyjętemu obszarowi nauki. Mimo tego, można - po analizie przedmiotowych efektów kształcenia - stwierdzić, że przyjęte efekty odnoszą się do dziedziny nauki o kulturze fizycznej.

1.4. Zakładane efekty kształcenia na ocenianym kierunku, przyjęte Uchwałami Nr 61/2012 z dnia 28.06.2012 roku i Nr 61/2015 z dnia 10.07.2015 roku Senatu PWSliP w Łomży ws. programu kształcenia na kierunku wychowanie fizyczne, stanowią uszczegółowienie obszarowych efektów kształcenia, określonych w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, dla obszaru nauk medycznych, nauk o zdrowiu i nauk o kulturze fizycznej, i po szczegółowej analizie ich treści, przez ZO PKA, wskazują na wyraźne przyporządkowanie ich do dziedziny nauk o kulturze fizycznej. Uwzględniają także standardy kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o których mowa w art. 9c ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.). Uczelnia przyjęła, dla wizytowanego kierunku, łącznie 54 kierunkowe efekty kształcenia. W zakresie wiedzy przyjęto 24 efekty, które obejmują - między innymi - podstawową wiedzę ogólną z zakresu budowy i funkcji człowieka oraz ich zmian pod wpływem wysiłku fizycznego, teorii i metodyki nauczania czynności ruchowych, promocji zdrowia i zdrowego trybu życia. W zakresie umiejętności przyjęto 23 efekty, które przykładowo pozwalają zidentyfikować poziom sprawności fizycznej ucznia i budować adekwatne do tego poziomu programy kształcenia oraz organizować różnego rodzaju formy rekreacji ruchowej lub współzawodnictwa sportowego. Ponadto Uczelnia przyjęła 7 efektów w zakresie kompetencji społecznych, które wskazują, że absolwent jest gotów - między innymi - do: samodzielnej edukacji; etycznego postępowania; współpracy z innymi; dbania o własną sprawność fizyczną i swoich podopiecznych. Opracowane kierunkowe efekty kształcenia są sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający, za pomocą klasycznych metod stosowanych w szkolnictwie wyższym (wypowiedź ustna lub pisemna, testy teoretyczne i sprawdziany oceniające poziom sprawności motorycznej, obserwacje, opinie etc.) określić poziom posiadanej przez studentów wiedzy, umiejętności i kompetencji. Ponadto, uwzględniają zdobywanie przez studentów umiejętności z zakresu wykonywania podstawowych technik i programów ruchowych, obsługi podstawowego sprzętu specjalistycznego do oceny sprawności fizycznej, komunikowania się w co najmniej jednym języku obcym z wykorzystaniem specjalistycznego słownictwa dotyczącego kultury fizycznej oraz wykorzystywania do celów zawodowych technologii informacyjnej. Przedstawione do analizy efekty przedmiotowe korespondują z efektami kierunkowymi, a te z obszarowymi. Całość umożliwia uzyskanie uprawnień do wykonywania zawodu nauczyciela wychowania fizycznego, ewentualnie instruktora rekreacji lub sportu, oraz edukację na studiach II stopnia.

1.5.1. Program studiów na kierunku wychowanie fizyczne PWSliP w Łomży jest ukierunkowany na realizację wszystkich zakładanych efektów kształcenia przyjętych przez Senat Uczelni i jest dostosowany do standardów kształcenia nauczycielskiego, o których mowa w art. 9c ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Przedstawiony do analizy ZO program kształcenia, obowiązujący na kierunku wychowanie fizyczne, uwzględnia przygotowanie w zakresie merytorycznym do nauczania wychowania fizycznego, ogólne przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne i dydaktyczne oraz przygotowanie psychopedagogiczne i dydaktyczne na etapie przedszkolnym i I etapie kształcenia edukacyjnego. Ponadto, niniejszy

program kształcenia uwzględnia praktyki zawodowe w wymaganym trzymiesięcznym wymiarze czasu. W opinii ZO PKA program studiów i jego organizacja gwarantują osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela wychowania fizycznego w przedszkolach i szkołach podstawowych, oraz instruktora sportu lub rekreacji.

1.5.2. Treści programowe realizowane na ocenianym kierunku, a w szczególności w zakresie: budowy i funkcji człowieka, relacji psychologicznych i pedagogicznych między uczniem a nauczycielem, kształtowania osobowości psychofizycznej wychowanków, kształtowania potencjału motorycznego oraz treningu dzieci i młodzieży w większości przypadków są oparte na najnowszych opracowaniach naukowych i współczesnym piśmiennictwie. Sekwencyjność modułów, przedmiotów i zajęć określona w planie studiów, jest prawidłowa i zgodna z zakładanymi efektami kształcenia. Na podstawie analizy wybranych prac dyplomowych stwierdzono, że ich tematyka jest zgodna z treściami studiowanego kierunku. Wybrane do realizacji tematy, środki, formy i metody, w tym dotyczące dyplomowania studentów są różnorodne i adekwatne do zakładanych efektów kształcenia. Szczegółowa analiza sylabusów poszczególnych przedmiotów pozwala stwierdzić, że są one w większości przypadków opracowane rzetelnie, opisując przedmiotowe efekty kształcenia i standardy kształcenia nauczycielskiego, prezentując sposoby ich weryfikacji, charakteryzując szczegółowo treści zajęć z przypisaną punktacją ECTS oraz dedykowaną do nich literaturą podstawową i uzupełniającą. Należy jednak podkreślić, że nie wszystkie sylabusy zostały przedstawione do oceny komisji wizytującej. Nie stwierdzono w raporcie samooceny i nie udostępniono w czasie wizytacji sylabusów z tenisa ziemnego, nordic walking, które w założeniu są przedmiotami do wyboru. Nie zaprezentowano alternatywnych treści przedmiotów do wyboru w sylabusach z seminarium dyplomowego, języka obcego, zabaw i gier ruchowych, sportów walki oraz praktyk pedagogicznych, które także w założeniu mają stanowić blok przedmiotów do wyboru. Niniejsze braki nie pozwoliły ZO rzetelnie ocenić wszystkich treści kształcenia, jakie powinny obowiązywać w zakresie wymienionych zajęć.

1.5.3. Aktualnie stosowane w IWF w Łomży, na kierunku wychowanie fizyczne, metody kształcenia charakteryzują się różnorodnością i wskazują na duże doświadczenie dydaktyczne kadry akademickiej. Są adekwatne do rodzaju i form realizowanych zajęć. Wykorzystywane podczas zajęć prezentacje multimedialne, teksty źródłowe, dyskusje, referaty, konspekty i projekty, pokazy, instruktaże, formy i metody analityczne, syntetyczne i kompleksowe nauczania ruchu wskazują, że studenci w sposób aktywizujący osiągają zakładane przedmiotowe efekty kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem efektów w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych wymaganych na współczesnym rynku pracy.

1.5.4. Czas trwania studiów stacjonarnych, pierwszego stopnia, profil praktyczny, na kierunku wychowanie fizyczne w IWF PWSliP w Łomży, wynosi 3 lata, obejmuje 6 semestrów i 180 lub 185 pkt. ECTS. Przyjęte ramy czasowe są zgodne z wymogami obowiązujących aktów normatywnych. Na pełną realizację programu kształcenia w kontakcie z nauczycielem akademickim przeznaczono: 2295 godzin na kierunku wychowanie fizyczne ze specjalnością instruktor sportu dla studentów rekrutowanych w roku 2015/2016 (185 pkt. ECTS); 2235 godzin na kierunku wychowanie fizyczne ze specjalnością instruktor rekreacji dla studentów rekrutowanych w roku 2015/2016 (185 pkt. ECTS); 2115 godzin na kierunku wychowanie fizyczne ze specjalnością instruktor sportu dla studentów rekrutowanych w roku 2013/2014 i 2014/2015 (180 pkt. ECTS); oraz 2055 godzin na kierunku wychowanie fizyczne ze specjalnością instruktor rekreacji dla studentów rekrutowanych w roku 2013/2014 i

2014/2015 (180 pkt. ECTS). Założony czas trwania studiów w ww. przypadkach umożliwia realizację zakładanych treści. Szacowanie nakładu pracy studenta wyrażone w pkt. ECTS jest poprawne. Zespół oceniający wizytowany kierunek stwierdza, że w pierwszych pięciu semestrach studiów dystrybucja godzin jest logiczna i wskazuje na prawidłowo dobrane treści przedmiotowe, przy uwzględnieniu ogólnego nakładu pracy mierzonego liczbą pkt. ECTS (I sem. - 375 godzin/30 ECTS, II sem. - 375 godzin/30 ECTS, III sem. - 315 godzin/30 ECTS, IV sem. - 285 godzin/30 ECTS, V sem. - 400 lub 385 godzin/30 ECTS (zależnie od wybranej specjalności). Organizacja zajęć w VI sem. budzi jednak pewne zastrzeżenia. Obciążenie studenta w tym okresie wydaje się być nieracjonalne. Student w tym sem. realizuje 515 godzin lub 470 godzin (zależy to od specjalności) przy nakładzie 35 pkt. ECTS. Taka dystrybucja godzin w tym semestrze, gdzie oprócz zajęć dydaktycznych student realizuje pracę dyplomową, wydaje się być nieproporcjonalna do całości studiów i zbytnio obciążająca studenta. ZO PKA uważa, że zrealizowanie 200 godzin praktyk zawodowych (5 pkt. ECTS), w jednym tylko VI sem., równoległe z ww. godzinami dydaktycznymi i dodatkowym przygotowaniem pracy dyplomowej, jest bardzo trudne do rzetelnego wykonania, szczególnie w kontekście czasu trwania praktyki i miejsca jej realizacji.

1.5.5. Zgodnie z Rozporządzenia MNiSW z dnia 3 października 2014 roku ws. warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia IWF PWSliP w Łomży przyjął standardowy system punktacja ECTS (1 pkt ECTS to 25-30 godzin pracy). W obu obowiązujących na ocenianym kierunku programach kształcenia przyjęto wymaganą liczbę pkt. ECTS, w wymiarze 180 pkt. dla programu obowiązującego studentów II i III roku studiów oraz 185 ECTS dla programu obowiązującego studentów I roku. Niemniej jednak, analizując programy kształcenia obowiązujące na ocenianym kierunku stwierdzono, że w programie dla studentów rekrutowanych w roku 2015/2016 liczba pkt. ECTS wynosi, raz 180 pkt. ECTS (s.2, Program kształcenia/informacje podstawowe pkt. 6), innym razem 185 pkt. ECTS (s.2 - Plan studiów i s.18 - Ramowy program studiów). Wskazuje to na brak spójności w dokumentacji. Przeprowadzona przez ZO PKA analiza programu kształcenia oraz hospitacja wybranych zajęć wykazały, że zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym np. pływanie, zespołowe gry sportowe, gimnastyka, lekkoatletyka, praktyki psychologiczno-pedagogiczne, metodyka nauczania, specjalizacje instruktorskie, obozy etc., którym przypisano 99 pkt. ECTS tj. około 54% ogólnej liczby punktów ECTS, realizowane są w warunkach właściwych dla prowadzenia rzeczywistych lekcji z wychowania fizycznego lub treningu sportowego w sekcjach sportowych ewentualnie wydarzeń, festynów czy też pikników rekreacyjnych. Należy podkreślić, że zajęcia te stwarzają studentom możliwość wykonywania konkretnych czynności praktycznych, poprzez realizację wybranych części zajęć np. rozgrzewka lub uspokojenie organizmu po wysiłku, ewentualnie wybrane ćwiczenia techniczne lub techniczno-taktyczne w części głównej zajęć. Ponadto, należy stwierdzić, że zajęcia te prowadzili nauczyciele akademicy, którzy legitymowali się znacznym doświadczeniem zawodowym odpowiadającym prowadzonym zajęciom. Byli to nauczyciele praktycy, sędziowie, trenerzy lub instruktorzy konkretnych dyscyplin np. pływania, gimnastyki, koszykówki, taekwondo, tenisa stołowego, aqua fitness, piłki ręcznej, boks, snowboardu, narciarstwa, gimnastyki sportowej, piłki nożnej, lekkoatletyki etc. Zaprezentowane programy uwzględniały przedmioty z zakresu nauk podstawowych, które są właściwych dla kierunku wychowanie fizyczne (anatomia, antropologia, biochemia, biologia, fizjologia etc. w wymiarze 51 ECTS), i do których odnoszą się efekty kształcenia zgodne dla tego poziomu i profilu kształcenia. Ponadto, niniejsze programy studiów uwzględniały zajęcia z przedmiotu ogólnouczelnianego (w wymiarze 4. pkt. ECTS). Lista zajęć ogólnouczelnianych jest

podawana studentom do analizy i wyboru przed rozpoczęciem roku akademickiego. Program, w tym plan studiów uwzględniają zajęcia: z psychologii, pedagogiki (w wymiarze 12 ECTS), które należą do obszaru nauk społecznych; z języka obcego (w wymiarze 11 ECTS); z praktyk zawodowych (w wymiarze 13 ECTS). W przypadku praktyk zawodowych IWF określił wymiar, zasady i formy odbywania praktyk zawodowych. Szczegółowe informacje dotyczące obowiązkowych praktyk zawodowych zostały zaprezentowane w stosownych sylabusach.

1.5.6. Instytut WF PWSliP w Łomży zapewnia studentom elastyczność w wyborze modułu kształcenia w wymiarze 33% ogólnej liczby punktów ECTS. Należy jednak podkreślić, że wybór zajęć przez studenta polega na możliwości osiągnięcia wybranych zakładanych efektów kształcenia w zakresie realizacji niektórych zajęć i treści, które nie będą mu narzucane, ale będą wynikały z jego zainteresowań i podkreślały jego autonomię. Jednak nie wszystkie zaprezentowane, w raporcie samooceny i realizowane na kierunku wychowanie fizyczne, zajęcia lub przedmioty do wyboru zostały dobrze opisane w programie i planie studiów. W przypadku takich przedmiotów kierunkowych jak sporty walki, rytmika i taniec, zabawy i gry ruchowe, tenis, gdzie w opisie ich treści, w odpowiednich sylabusach, nie ma alternatywnych rozwiązań i w związku z tym analizując treści tych przedmiotów trudno zrozumieć na czym polega wybór na tych zajęciach. Student przed rozpoczęciem zajęć powinien mieć dostęp do alternatywnych treści zajęć, ponieważ na tej podstawie może dokonać wyboru.

1.5.7. Na ocenianym kierunku zajęcia dydaktyczne prowadzone są w różnych formach. Dominują ćwiczenia praktyczne, kolejno laboratoria, wykłady i seminaria. Dobór form zajęć jest prawidłowy i zapewnia realizację zakładanych efektów kształcenia. Efekty wiedzy osiągnięte są przede wszystkim na wykładach, a umiejętności na ćwiczeniach, laboratoriach i praktykach. W analizowanych programach studiów, dla kierunku wychowanie fizyczne, o profilu praktycznym, ćwiczeniom praktycznym i praktykom zawodowym przypisano 54% pkt. ECTS z ogólnej liczby punktów. Pozostałe zajęcia to wykłady i ćwiczenia tablicowe. Na uwagę zasługuje fakt, że seminaria, ćwiczenia praktyczne i laboratoria oraz specjalizacje instruktorskie, ze względu na swoją specyfikę, prowadzone są w grupach o małej liczebności. Przyporządkowana do poszczególnych form zajęć i przedmiotów liczba godzin gwarantuje opanowanie przedmiotowych efektów kształcenia, a w szczególności osiągnięcie zakładanych umiejętności i kompetencji społecznych. Realizacja treści przedmiotów z zakresu nauk podstawowych poprzedza opanowanie treści z zakresu przedmiotów specjalnościowych. Biologia, anatomia, biochemia poprzedzają fizjologię i biomechanikę. Teoria wychowania fizycznego, antropologia są realizowane przed antropomotoryką. Przedmioty psychologiczno-pedagogiczne i metodyka wychowania fizycznego poprzedzają stosowne praktyki. Dodatkowo należy dodać, że na ocenianym kierunku nie prowadzi się zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

1.5.8. Praktyki zawodowe na ocenianym kierunku stanowią zaplanowaną, integralną część programu kształcenia i posiadają - zaprezentowane szczegółowo w sylabusach - efekty kształcenia w zakresie W, U i K, które są zgodne z efektami kierunkowymi. Metody weryfikacji założonych efektów kształcenia w zaplanowanych praktykach np. hospitacje, obserwacje, bieżące analizy wycinków lub całych lekcji pokazowych, analizy dzienników praktyk oraz zeszytów konspektów i osnów lekcyjnych, są adekwatne do założeń i pozwalają właściwie ocenić osiągnięte przez studentów efekty przedmiotowe. Praktyki zawodowe realizowane są w zakresie psychologiczno-pedagogicznym w wymiarze co najmniej 30 godzin, w tym po 10 godzin w II, III i IV semestrze oraz w zakresie pedagogicznym w wymiarze 100 lub 120 godzin w V semestrze (w zależności od rocznika) i 200 godzin w VI semestrze, spełniając tym samym wymagania standardów kształcenia nauczycielskiego.

Program praktyk zawodowych, ich wymiar godzinowy oraz zaplanowane miejsca w instytucjach współpracujących z Instytutem są właściwe, umożliwiają nabycie przez studenta kompetencji i umiejętności niezbędnych absolwentowi do wykonywania zawodu nauczyciela wf oraz instruktora rekreacji lub sportu. Większość praktyk zawodowych organizowana jest przez Uczelnię, ale stwierdzono nieliczne przypadki zawierania samodzielnych porozumień między studentami a dyrektorami przedszkoli lub szkół, które finalnie były akceptowane przez opiekuna praktyk z ramienia Uczelni. Ponadto w wyniku analizy miejsc realizowanych praktyk zawodowych stwierdzono, że w większości przypadków były to przedszkola lub szkoły podstawowe, a sporadycznie sekcje lub kluby sportowe czy też rekreacyjne. Należy także zaznaczyć, po raz kolejny, że ZO PKA uważa, iż zaplanowanie 200 godzin praktyk zawodowych w VI sem. studiów, równoległe do około 300 godzin zajęć dydaktycznych w Uczelni, oraz co najistotniejsze w czasie, gdy student dodatkowo tworzy pracę dyplomową, obniża komfort studiowania. Niemniej jednak, w opinii studentów i opiekuna praktyk z ramienia Uczelni, praktyki realizowane są prawidłowo i nie wzbudzają żadnych zastrzeżeń.

1.5.9. Oceniany w IWF kierunek wychowanie fizyczne prowadzi aktywną współpracę międzynarodową z Hiszpanią, Turcją, Litwą i Rumunią. W zakończonym semestrze studiów (zimowym) roku akademickiego 2015/2016 na wizytowanym kierunku studiowało 8. studentów z zagranicy, w tym 3. z Hiszpanii i 5. z Turcji. Stwierdzono, że w IWF istnieje możliwość prowadzenia wybranych przedmiotów w języku angielskim w sytuacji, gdy na kierunek studiów zostają przyjęci studenci przyjeżdżający w ramach wymiany Erasmus+. Uczelnia i Instytut oferują studentom zagranicznym, przebywającym na terenie Uczelni w ramach wymiany Erasmus, możliwość prezentowania kultury swojego kraju w trakcie systematycznie organizowanych przez Uczelnię Dni Otwartych Erasmusa. Aktualnie, w semestrze letnim w roku akademickim 2015/2016, na ocenianym kierunku nie prowadzono kształcenia w języku angielskim, ponieważ uczelnia w tym okresie nie przyjęła żadnego studenta zagranicznego. W opinii ZO i studentów wizytowany IWF, w kontekście pracy Działu Badań i Współpracy Międzynarodowej PWSliP w Łomży, funkcjonuje bardzo sprawnie, sprzyja umiędzynarodowieniu studiów i poprzez posiadaną ofertę studiowania w języku obcym podnosi atrakcyjność studiowania, dla studentów zagranicznych, na wizytowanym kierunku.

1.6.1. Zasady przyjęć na kierunek wychowanie fizyczne w Państwowej Wyższej Szkole Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży określa Uchwała Nr 34/2015 Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży z dnia 28.05.2015r. w sprawie: przyjęcia zasad rekrutacji na rok akademicki 2016/2017 oraz Regulamin Rekrutacji ustalony na podstawie Uchwały nr 40/2014 Senatu PWSIP w Łomży. Kandydat zobowiązany jest dostarczyć zaświadczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do studiowania na kierunku wychowanie fizyczne. Kandydaci na studia przyjmowani będą zgodnie z pozycją na liście rankingowej opartej o wyniki egzaminu maturalnego. W latach poprzednich w trakcie postępowania kwalifikacyjnego przeprowadzano egzamin sprawnościowy kandydatów. W rekrutacji na rok bieżący z egzaminu takiego zrezygnowano, co stało się praktyką powszechną w uczelniach kształcących na kierunku wychowanie fizyczne. Punktacja za egzamin maturalny opisana jest czytelnie, uwzględniono również preferencje dla osób legitymujących się wybitnymi wynikami sportowymi. Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na kierunku wychowanie fizyczne. Uwzględniają zasadę zapewnienia równych szans kandydatów w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku. Podczas spotkania z ZO PKA studenci nie zgłaszali uwag odnośnie zasad rekrutacji oraz jednolitości i obiektywności. Studenci sformułowali

pozytywne opinie odnośnie zarówno procesu rekrutacji, jak i systemu informacji prowadzonej przez pracowników jednostki.

1.6.2. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się określają Uchwała Nr 23/2015 Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży z dnia 30.04.2015r. w sprawie uchwalenia Procedury określającej zasady potwierdzania efektów uczenia się obowiązujące w PWSliP w Łomży oraz Uchwała Nr 24/2015 Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży z dnia 30.04.2015r. w sprawie sposobu powoływania i trybu działania komisji weryfikujących efekty uczenia się. Procedura określona przez Uczelnię jest czytelna i pozwala kandydatom na podjęcie starań o potwierdzenie efektów uczenia się. Umożliwia ona identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów kształcenia założonych dla kierunku wychowanie fizyczne.

1.7.1. Ocena efektów kształcenia - na wizytowanym kierunku - w zakresie poszczególnych przedmiotów ma charakter kompleksowy i obejmuje wszystkie zakładane oraz prezentowane studentom na początku semestru kryteria oceny. Ocenie podlegają efekty kształcenia w zakresie W, U i K. System weryfikacji efektów kształcenia zawarto w sylabusach poszczególnych przedmiotów i Regulaminie studiów. Podstawowym okresem zaliczeniowym w PWSliP i IWF jest semestr, w którym student zobowiązany jest zgromadzić minimum 30 pkt. ECTS, a w roku nie mniej niż 60 pkt. ECTS. Warunkiem zaliczenia semestru jest uzyskanie zaliczenia z wszystkich form zajęć przewidzianych dla przedmiotów objętych planem studiów i zdanie wszystkich egzaminów oraz zaliczenie praktyk. W Uczelni obowiązuje standardowa 6-stopniowa skala ocen, od bardzo dobry – 5,0 do niedostateczny – 2,0. Regulamin dopuszcza dodatkowo zapisy, nieklasyfikowany - „nk” oraz zaliczono - „zal”. Do najczęściej stosowanych przez nauczycieli akademickich metod weryfikacji wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych należą obserwacje i pomiary, wypowiedzi ustne, kolokwia i egzaminy pisemne, prezentacje, referaty, konspekty oraz opinie. Stosowane, przez nauczycieli akademickich IWF PWSliP w Łomży, metody weryfikacji osiągniętych przez studentów efektów kształcenia, są w ocenie ZO PKA skuteczne i pozwalają na sprawdzenie zakładanych efektów kształcenia. Analiza dobrze udokumentowanych prac etapowych i dzienników praktyk pozwoliła stwierdzić, że proces weryfikacji efektów kształcenia, na kierunku wychowanie fizyczne w IWF PWSliP w Łomży, jest prawidłowo realizowany w zakresie wszystkich przedmiotów, w tym praktyk zawodowych, języka obcego i pracy dyplomowej. Historia praktyk studenta jest dokumentowana i podlega ocenie przez nauczyciela opiekuna praktyki z przedszkola lub szkoły oraz jest weryfikowana przez nauczyciela akademickiego z IWF. Weryfikacja ma miejsce w czasie lekcji pokazowej realizowanej na zakończenie konkretnej praktyki. Nauczycielskie praktyki zawodowe są realizowane w sposób prawidłowy, a ich kontrola i ocenianie zapewniają poprawne sprawdzenie nabywanych umiejętności i kompetencji. Aktualnie w IWF finalną formą weryfikacji efektów kształcenia jest Praca dyplomowa i Egzamin dyplomowy polegający na obronie pracy dyplomowej. Egzamin ten jest realizowany przed Komisją egzaminacyjną w formie ustnej. Zadane w toku egzaminu co najmniej trzy pytania, trafnie oceniają wiedzę i kompetencje studenta oraz efekty badawcze. Analiza losowo wybranych prac dyplomowych pozwoliła stwierdzić, że są one przygotowane na zadowalającym poziomie. Zastrzeżenia budziła jedynie - zbyt obszernie redagowana w wielu przypadkach - część wstępna prac, która zawierała nadmiar wyjaśnień związanych z oczywistymi pojęciami i zbyt wiele prezentacji powszechnie znanych definicji. Przed rokiem akademickim 2014/2015 ostateczną formą weryfikacji założonych efektów kształcenia był tylko Egzamin dyplomowy (w formie

ustnej). Student odpowiadał na trzy wylosowane pytania, spośród zaprezentowanych mu wcześniej około 120 pytań, obejmujących wiedzę z zakresu treści przedmiotów podstawowych i kierunkowych. Analiza zaprezentowanego przez Władze IWF zestawu pytań egzaminacyjnych wykazała jego prawidłowe opracowanie i logiczny kierunkowy dobór zagadnień.

1.7.2. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia na akredytowanym kierunku jest przejrzysty i rzetelny oraz zapewnia wiarygodność i porównywalność wyników. Pozwala oszacować stan posiadanej wiedzy, umiejętności i kompetencji. Szczegółowo opracowane sylabusy oraz Regulamin studiów stanowią usystematyzowany zbiór informacji na temat sposobu weryfikacji osiągania zakładanych efektów, co w konsekwencji potwierdza zasadność zastosowanego systemu. Aktualnie na wizytowanym kierunku nie jest prowadzone kształcenie na odległość.

3. Uzasadnienie

Koncepcja kształcenia Instytutu Wychowania Fizycznego (IWF) PWSliP w Łomży na kierunku wychowanie fizyczne jest w pełni zgodna z misją i strategią rozwoju Uczelni. Uwzględnia ona wzmocnienie współpracy Instytutu z interesariuszami zewnętrznymi, doskonalenie własnej kadry dydaktycznej oraz kształcenie kompetentnych i wykwalifikowanych nauczycieli wychowania fizycznego, instruktorów sportu lub rekreacji.

Plany rozwoju kierunku wychowanie fizyczne uwzględniają potrzeby nowoczesnej szkoły, wymagania zmieniającego się rynku pracy, wzbogacenie procesu kształcenia o nowe oferty specjalizacji instruktorskich i kursów kwalifikacyjnych oraz przygotowanie absolwenta do pracy z osobami starszymi lub z dziećmi i młodzieżą posiadającą deficyty ruchowe. Plany rozwoju zakładają także umiędzynarodowienie kształcenia, które wzmocni pozycję absolwentów na rynku pracy Unii Europejskiej. Ponadto, IWF zakłada wzmocnienie współpracy z lokalnymi interesariuszami zewnętrznymi, która aktualnie jest w fazie wstępnej.

Senat PWSliP w Łomży przyporządkował oceniany kierunek wychowanie fizyczne do obszaru nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej oraz wskazał, że kierunkowe efekty kształcenia odnoszą się do przyporządkowanego obszaru. Należy jednak podkreślić, że przyjęte efekty kształcenia nie zostały przyporządkowane przez Senat do dziedzin nauki tego obszaru.

Efekty kształcenia na wizytowanym kierunku są zgodne z adekwatnymi efektami obszarowymi oraz standardami kształcenia nauczycielskiego. Zostały one prawidłowo wybrane i zatwierdzone, co umożliwi studentom osiągnięcie wiedzy, umiejętności i kompetencji do wykonywania zawodu oraz dalszą edukację.

Program studiów i jego organizacja gwarantują osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela wychowania fizycznego w przedszkolach i szkołach podstawowych oraz instruktora sportu lub rekreacji.

Dobór treści programowych na ocenianym kierunku, zaprezentowany w sylabusach, jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia i uwzględnia współczesne rozwiązania naukowe oraz potrzeby rynku pracy.

Metody kształcenia studentów na wizytowanym kierunku są właściwie dobrane i umożliwiają osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, poprzez samodzielne uczenie się, a zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym prowadzone są we właściwych warunkach i przez osoby z doświadczeniem praktycznym.

Przyjęty do realizacji czas trwania studiów stacjonarnych, pierwszego stopnia, profil

praktyczny, na kierunku wychowanie fizyczne w IWF PWSiIP w Łomży umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

Wdrożony na akredytowanym kierunku system punktacji ECTS jest prawidłowy i uwzględnia zróżnicowany nakład pracy studenta, ale zaprezentowana w programie kształcenia i w planie studiów ogólna liczebność punktów ECTS jest różna i wskazuje na brak spójności zapisu w ww. dokumentacji.

Wizytowana jednostka zapewnia studentom elastyczność w wyborze modułów kształcenia, w wymiarze 33% ogólnej liczby przyporządkowanych punktów ECTS, ale nie wszystkie zaprezentowane zajęcia lub przedmioty zostały dobrze opisane w programie i planie studiów. Szczególną uwagę w tej kwestii zwracają przedmioty obieralne przez studenta, dla których w katalogu sylabusów, w niektórych przypadkach, nie zostały zaprezentowane alternatywne treści przedmiotowe, co uniemożliwiło ZO PKA rzetelną ich ocenę.

Kolejno stwierdzono, że w wizytowanej jednostce prawidłowo zaplanowano sekwencję przedmiotów i modułów umożliwiającą studentom stopniowe opanowanie wiedzy, umiejętności i kompetencji. Realizacja przedmiotów z obszaru nauk podstawowych wyprzedza realizację przedmiotów z zakresu nauk stosowanych. Przygotowanie teoretyczne poprzedza działania praktyczne, a te z kolei są doskonalone w czasie kształcenia na zajęciach z przedmiotów specjalnościowych. Należy jednak zaznaczyć, że dokonując analizy harmonogramu zajęć studenci zwracali uwagę na zbyt krótkie przerwy między zajęciami.

Efekty, program i wymiar godzinowy praktyk zawodowych umożliwiają w toku kształcenia, nabycie przez studenta kompetencji i kwalifikacji niezbędnych do wykonywania zawodu nauczyciela wychowania fizycznego i instruktora sportu lub rekreacji, ale ZO PKA zwrócił uwagę na małe zaangażowanie interesariuszy zewnętrznych w realizację praktyk z zakresu specjalizacji instruktorskich oraz duże obciążenie studenta w VI semestrze studiów, wynikające z realizacji 200 godzin praktyk zawodowych w sumie z realizacją planowych godzin dydaktycznych w wymiarze ok. 300 godzin i przygotowaniem, w tym samym czasie, pracy dyplomowej.

Oceniana jednostka prowadzi aktywną współpracę międzynarodową, a w opinii ZO PKA i studentów oraz w kontekście analizy pracy Działu Badań i Współpracy Międzynarodowej, jednostka działa sprawnie, sprzyja umiędzynarodowieniu studiów i poprzez posiadaną ofertę studiowania w języku obcym jest atrakcyjnym kierunkiem dla studentów zagranicznych.

Zasady i procedury rekrutacji na studia, na kierunek wychowanie fizyczne, są przejrzyste i zapewniają właściwy dobór kandydatów oraz uwzględniają zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia, uwzględniając również preferencje dla osób legitymujących się wybitnymi wynikami sportowymi.

Metody i formy sprawdzania i oceniania przedmiotowych efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia. Stosowane metody wspomagają studentów w procesie uczenia się, umożliwiają bieżącą analizę stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia w zakresie realizacji treści przedmiotowych, na etapie pisania i obrony pracy dyplomowej, jaki i w toku realizowanych praktyk. Dodatkowo należy stwierdzić, że system sprawdzania i oceniania efektów kształcenia na akredytowanym kierunku jest przejrzysty i rzetelny.

4. Zalecenia i rekomendacje:

- Zwiększyć udział interesariuszy zewnętrznych w pracach związanych z rozwojem kierunku wychowanie fizyczne i doskonaleniem programu studiów, np. poprzez powołanie Rady Pracodawców i rozpoczęcie szerokiej dyskusji na temat nowych

propozycji dla studentów studiujących na kierunku wychowanie fizyczne.

- Przyporządkować, zatwierdzone przez Senat Uczelni, kierunkowe efekty kształcenia do właściwych dziedzin nauki, które powinny być adekwatne do przyjętego obszaru nauk.
- Uzupełnić katalog przedmiotów, sylabusami brakujących zajęć wskazanych w ocenie, i udostępnić jego treść w pełnej formie na stronie internetowej IWF PWSliP w Łomży.
- Przeprowadzić analizę prognoz kształcenia i planów studiów pod kątem ujednoczenia liczebności pkt. ECTS.
- Zmodyfikować w programie studiów i planie studiów zapisy dotyczące przedmiotów do wyboru, tak aby kryterium wyboru dla studenta było czytelne (np. rytmika i taniec nowoczesny lub rytmika i taniec klasyczny etc.) oraz wprowadzić do katalogu przedmiotów alternatywne sylabusy, w ramach przedmiotów do wyboru, o treści zróżnicowanej w stosunku do już istniejących.
- Zmodyfikować harmonogram zajęć, pod kątem zwiększenia przerw między zajęciami, tak aby student mógł swobodnie przemieszczać się w różne części miasta w celu realizacji kolejnych zajęć.
- Dokonać analizy obciążenia studenta pracą w Uczelni, związaną z zajęciami dydaktycznymi, praktyką zawodową oraz przygotowaniem pracy dyplomowej, w VI semestrze studiów, pod kątem zwiększenia jego komfortu pracy wynikającego z obowiązku złożenia pracy dyplomowej oraz przygotowaniem się do jej obrony.

Podjąć współpracę z lokalnymi sekcjami sportowymi, klubami sportowymi lub rekreacyjnymi, które zintensyfikują praktyczną naukę, doskonalenie umiejętności i kompetencji instruktora sportu lub rekreacji, w warunkach rzeczywistych, zbliżonych do panujących na rynku pracy.

2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia

2.1 Nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe posiadają dorobek naukowy, który zapewnia realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku, lub doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, związane z umiejętnościami wskazanymi w opisie efektów kształcenia dla tego kierunku. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu praktycznym, a ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku. *

2.2 Dorobek naukowy, doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. Zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, w tym zajęcia warsztatowe, są prowadzone na ocenianym kierunku przez osoby, z których większość posiada doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, odpowiadające zakresowi prowadzonych zajęć. W przypadku, gdy zajęcia realizowane są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, kadra dydaktyczna jest przygotowana do prowadzenia zajęć w tej formie. *

2.3 Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry, motywuje nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych, zawodowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych oraz sprzyja umiędzynarodowieniu kadry naukowo-dydaktycznej.

1. Ocena – w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

2.1.

Uczenia zgłosiła do minimum kadrowego 9 nauczycieli akademickich, 3 samodzielnych pracowników naukowo – dydaktycznych i 6 doktorów.

Skład minimum kadrowego odpowiada wymogom określonym w § 14 ust. 1 rozporządzenia w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 poz. 1370), Spełnione są również zapisy § 13 pkt. 1 i 2 powyższego rozporządzenia. Wszyscy zgłoszeni nauczyciele akademicy zostali przez Zespół oceniający zaliczeni do minimum kadrowego (patrz Załącznik nr 5).

Kwalifikacje zawodowe, dorobek naukowy i doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią nauczycieli akademickich tworzących minimum kadrowe w pełni zapewniają realizację programu studiów „wychowanie fizyczne” na poziomie kształcenia I stopnia i są zgodne z opisem efektów kształcenia w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych. Dorobek naukowy ww nauczycieli jest znaczny, a prace publikowane są w wielu czasopismach z IF. Tematyka publikacji jest ściśle związana z obszarem, w którym funkcjonuje kierunek (obszar nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej, a dorobek mieści się w dziedzinie nauk o kulturze fizycznej).

Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe do liczby studentów jest korzystny dla procesu kształcenia i wynosi 1:6.

2.2

Poza nauczycielami akademickimi tworzącymi minimum kadrowe przedstawiono 18. nauczycieli prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku (14 z obszaru, w którym funkcjonuje kierunek, 4 z obszaru nauk humanistycznych jedna z obszaru nauk społecznych). Większość nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia praktyczne posiada liczne uprawnienia zawodowe zdobyte poza uczelnią. Wśród nich jest 6. nauczycieli szkół różnych poziomów (podstawowe, gimnazjalne, średnie), trenerzy różnych dyscyplin sportu (także trenerzy klasy pierwszej i mistrzowskiej), instruktorzy tańca i gimnastyki korekcyjnej. Należy podkreślić, iż w grupie pracowników tworzących minimum kadrowe znajdują się także trenerzy kadry narodowej (unihokej), olimpijskiej (taekwondo) i nauczyciel pracujący jako ekspert w Ministerstwie Sportu i Turystyki oraz w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Dorobek naukowy nauczycieli akademickich tworzących minimum kadrowe oraz obszerny zakres uprawnień pozauczelnianych pozostałej kadry pozwala w pełni na osiągnięcie przyjętych efektów kształcenia i realizację programu studiów.

Obsada zajęć dydaktycznych dokonana jest prawidłowo. Nauczyciele z dorobkiem naukowym prowadzą zajęcia podstawowe i teoretyczne (fizjologia, biochemia, biomechanika, pedagogika, psychologia, seminaria dyplomowe), pracownicy z doświadczeniem zdobytym w pracy w szkole i w klubach sportowych prowadzą zajęcia praktyczne (różne dyscypliny sportu i specjalizacje). Zajęcia praktyczne prowadzą specjaliści, w zdecydowanej większości posiadający doświadczenie nauczycielskie, trenerskie i menedżerskie zdobyte poza uczelnią. Doświadczenie praktyków oraz ich kompetencje są adekwatne do realizowanego programu, treści przedmiotowych i założonych efektów kształcenia w stopniu pełnym. Praktycy reprezentują różne podmioty i instytucje, w których są zatrudnieni na stałe, co pozwala im na systematyczne podnoszenie kompetencji zawodowych. W czasie wizytacji przeprowadzono trzy hospitacje. Wszystkie wizytowane zajęcia odbywały się na dobrze wyposażonych obiektach (pływalnia, pracownia biochemiczna, sala do zajęć z psychologii). Nauczyciele byli przygotowani do realizacji programu, w ramach przyjętych efektów kształcenia. W toku zajęć łączono prezentacje multimedialne z zajęciami praktycznymi.

Kadrę dydaktyczną uzupełniają nauczyciele z obszaru poza obszarem nauk, w którym funkcjonuje kierunek. Radca prawny prowadzi „ochronę i prawo w oświacie”, specjalista nauk o bezpieczeństwie przedmiot „bezpieczeństwo i higiena pracy” a dwóch pracowników z obszaru nauk humanistycznych – język angielski. Aktywność naukowa, dydaktyczna i organizacyjna nauczycieli akademickich związana jest także z realizacją projektów badawczych, organizacją konferencji metodyczno-szkoleniowych oraz ogólnie miejskich imprez sportowo-rekreacyjnych (m.in. coroczne „Olimpiady przedszkolaków”). Aktualnie, w ramach badań statutowych prowadzone są trzy projekty, m.in. zadanie badawcze pt. „Znaczenie aktywności fizycznej w procesie adaptacji społeczno-edukacyjnej studentów PWSZ w Łomży. W 2011 r. zorganizowano konferencję „Wychowanie fizyczne w dobie komputeryzacji jako alternatywna forma aktywności ruchowej”. uczelnia mimo przejścia na profil praktyczny prowadzi badania, które będą wspierać proces dydaktyczny

2.3

Zgodnie z Zarządzeniami Rektora PWSliP w Łomży (z dnia 18.12.2008, z kolejnymi zmianami z dn. 27.01.2010 i 25.03 2014 r.) ustalono zasady dofinansowania podnoszenia kwalifikacji pracowników zatrudnionych w Uczelni. Dofinansowanie dotyczy m.in. studiów doktoranckich, prac habilitacyjnych, studiów podyplomowych a także uczestnictwa w konferencjach i warsztatach. Czynnikiem motywacyjnym dla podnoszenia kwalifikacji dydaktycznych i naukowych jest także okresowa ocena nauczyciela akademickiego, obejmująca 7 kryteriów, z licznymi podpunktami. Polityka kadrowa ma następujące cele: uaktywnienie młodych pracowników do zdobywania kolejnych stopni naukowych, tworzenie kadry naukowej związanej z miastem oraz łączenie problemów naukowych z doświadczeniami praktyków.

W latach 2010-2015 pracownicy Instytutu Wychowania Fizycznego wyjeżdżali w ramach programu Erasmus oraz na konferencje i sympozja zagraniczne 24 razy (7 nauczycieli akademickich. Miejscem ich pobytu były m.in. University of Malaga, Afyon Kocatepe University w Turcji, Technical University of Lisbon oraz uczelnie na Litwie i Łotwie.

3. Uzasadnienie

Do minimum kadrowego na kierunku „wychowanie fizyczne” na studiach I stopnia o profilu praktycznym zaliczono 9. nauczycieli akademickich: 3. samodzielnych oraz 6. doktorów.

Kwalifikacje zawodowe, dorobek naukowy i doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią nauczycieli akademickich tworzących minimum kadrowe zapewniają realizację programu studiów „wychowanie fizyczne” na poziomie kształcenia I stopnia. Komplementarny zespół nauczycieli akademickich, poprzez dorobek naukowy (publikacje w renomowanych czasopismach), liczne uprawnienia zawodowe (trenerskie, instruktorskie) a także doświadczenia w pracy w szkołach, klubach sportowych i placówkach oświatowych, zapewnia osiągnięcie przyjętych efektów kształcenia na studiach o profilu praktycznym. Obsada zajęć jest zgodna z kwalifikacjami i doświadczeniem zawodowym dostosowana jest do przyjętych programów studiów

W spotkaniu z nauczycielami akademickimi nauczyciele zwrócili uwagę na pełną akceptację władz Uczelni na funkcjonowanie Instytutu Wychowania Fizycznego. Wykazano wiele pozytywnych aspektów w wykorzystaniu innych instytutów (laboratoria biochemiczne, pracownie psychologiczne, pracownie języków obcych) do realizacji przyjętych efektów kształcenia.

4. Zalecenia

Brak

3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia.

3.1 Jednostka współpracuje z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym, w tym z pracodawcami i organizacjami pracodawców, w szczególności w celu zapewnienia udziału przedstawicieli tego otoczenia w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji, organizacji praktyk zawodowych, a także w celu pozyskiwania kadry dydaktycznej posiadającej znaczne doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią. *

3.2 W przypadku prowadzenia studiów we współpracy lub z udziałem podmiotów zewnętrznych reprezentujących otoczenie społeczne, gospodarcze lub kulturalne, sposób prowadzenia i organizację tych studiów określa porozumienie albo pisemna umowa zawarta pomiędzy uczelnią a danym podmiotem. *

1) Ocena: znacząco

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

Uczelnia przedstawiła w trakcie wizytacji kilkanaście porozumień, które określają najważniejsze obszary współpracy z podmiotami i instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego. W treściach umów dominują zapisy o przyjmowaniu studentów na praktyki oraz o udostępnianiu bazy do ćwiczeń. Wśród interesariuszy zewnętrznych przeważają placówki oświatowe tzn. przedszkola oraz szkoły. Ponadto warto zwrócić uwagę na znaczącą liczbę praktyków wśród dydaktyków. Na podstawie analizy dokumentów oraz spotkania z interesariuszami w trakcie wizytacji, należy uznać, że przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego mają niewielki wpływ na program studiów. Spotkania z pracodawcami, kilka razy w roku, mają charakter indywidualny, a sprawozdania z takowych są bardzo ogólne. Wśród dobrych praktyk należy wyróżnić współpracę jednostki odpowiedzialnej za akredytowany kierunek z interesariuszami zewnętrznymi poprzez wspólną organizację imprez sportowo-rekreacyjnych. Studenci nabywają umiejętności praktyczne podczas imprez typu „Olimpiada Przedszkolaka, „Grand Prix Polski Juniorów i Seniorów w tenisie stołowym”, gdzie zaangażowani są w organizację tychże wydarzeń oraz sędziowanie zawodów. Jednostka w ramach realizacji praktyk pedagogicznych współpracuje z kilkoma przedszkolami i szkołami, właściwie dobranymi, ze względu na założone efekty kształcenia przypisane tym praktykom. Dzięki wdrożonym procedurom otrzymuje od nich pełne informacje na temat osiągania przez studentów efektów kształcenia, oceny realizacji zadań określonych programem praktyk, jak również funkcjonowania studentów w czasie realizacji zadań praktycznych. Współpraca ta pozwala w pośredni sposób określać i modyfikować efekty kształcenia, choć na obecnym etapie możliwości te nie są w pełni wykorzystywane. Dobrą praktyką jest zmobilizowanie studenta do przygotowania się do praktyki, poprzez samodzielne wykonanie przez niego diagnozy danej placówki np. w oparciu analizę strony internetowej danej placówki, gdzie student może znaleźć informacje na temat infrastruktury, planów zajęć i historii szkoły. Współpraca z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji jest obecnie dość ograniczona i głównie niesformalizowana. Najbardziej skuteczny przebieg tej współpracy w odniesieniu do określania efektów kształcenia, weryfikacji i oceny stopnia ich realizacji należy odnotować w przypadku praktyk zawodowych. W pozostałych obszarach zalecane jest zwiększenie intensywności współpracy i jej większe usystematyzowanie na potrzeby skuteczniejszego określania, weryfikacji i oceny efektów kształcenia.

3.1. Jednostka odpowiedzialna za akredytowany kierunek nie prowadzi studiów w ścisłej współpracy z udziałem podmiotów zewnętrznych. Współpraca z otoczeniem społeczno-

gospodarczym jest sformalizowana głównie w postaci porozumień dotyczących praktyk studenckich oraz udostępniania bazy do zajęć praktycznych.

3. Uzasadnienie Za wyjątkiem praktyk studenckich, podczas których przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych mają wpływ na proces oceny i weryfikacji efektów kształcenia jednostka odpowiedzialna za akredytowany kierunek nie prowadzi studiów w ścisłej współpracy z udziałem podmiotów zewnętrznych. Poza praktykami przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego mają obecnie ograniczony i w głównej mierze pośredni wpływ na program studiów, a szeroko rozumiana współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym wymaga dalszego rozwoju i usystematyzowania.

4) Zalecenia

Zaleca się, by Instytut Wychowania Fizycznego PWSliP powołał stałą grupę złożoną z przedstawicieli interesariuszy zewnętrznych (np. tzw. Radę Pracodawców), która to powinna spotykać się w sposób regularny i cykliczny, koncentrując swoją aktywność na określaniu i ocenie efektów kształcenia w celu ewentualnych modyfikacji w programie studiów. Rekomenduje się także systemowe podejście w gromadzeniu rekomendacji pozyskiwanych od interesariuszy zewnętrznych, efektów dyskusji i konsultacji z przedstawicielami instytucji otoczenia społecznego i gospodarczego. Seruje się ponadto poszerzenie grona interesariuszy zewnętrznych, tj. pozyskanie kolejnych przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego.

Należy rozważyć wprowadzenie pisemnych podziękowań za współpracę w zakresie realizacji praktyk zawodowych zgodnie z sugestią Dyrektora jednej z placówek. Podsumowując, zalecane jest zwiększenie intensywności współpracy i jej większe usystematyzowanie na potrzeby skuteczniejszego określania, weryfikacji i oceny efektów kształcenia.

4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu praktycznym i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia

4.1 Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym laboratoriów ogólnych i specjalistycznych są dostosowane do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku, w tym do liczby studentów. Jednostka zapewnia bazę dydaktyczną do prowadzenia zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem do zawodu, umożliwiającą uzyskanie umiejętności zgodnych z aktualnym stanem praktyki związanej z ocenianym kierunkiem studiów oraz dostęp studentów do laboratoriów w celu wykonywania prac wynikających z programu studiów. *

4.2 Jednostka zapewnia studentom ocenianego kierunku możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych, w tym w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach, oraz do Wirtualnej Biblioteki Nauki. *

4.3 W przypadku, gdy prowadzone jest kształcenie na odległość, jednostka umożliwia studentom

i nauczycielom akademickim dostęp do platformy edukacyjnej o funkcjonalnościach zapewniających co najmniej udostępnianie materiałów edukacyjnych (tekstowych i multimedialnych), personalizowanie dostępu studentów do zasobów i narzędzi platformy, komunikowanie się nauczyciela ze studentami oraz pomiędzy studentami, tworzenie warunków i narzędzi do pracy zespołowej, monitorowanie i ocenianie pracy studentów, tworzenie arkuszy egzaminacyjnych i testów.

1. Ocena: w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema

cyframi:

4.1. Instytutu Wychowania Fizycznego Państwowej Wyższej Szkoły Informatyki i Przedsiębiorczości mieści się w budynku przy ul. Akademickiej 14 w Łomży, który jest własnością uczelni. Obiekt ten jest nowoczesny, wyposażony w niezbędną infrastrukturę do prowadzenia zajęć dydaktycznych z zakresu przedmiotów teoretycznych realizowanych na kierunku wychowanie fizyczne. Znajdują się tam sale wykładowe i ćwiczeniowe wyposażone w sprzęt audiowizualny oraz pracownia anatomiczno-fizjologiczna. Studenci mają również możliwość korzystania z w pełni wyposażonej pracowni biochemicznej. Zajęcia praktyczne odbywają się na obiektach sportowo-rekreacyjnych zlokalizowanych w różnych dzielnicach Łomży. Część obiektów jest własnością uczelni:

- sala sportowa Akademickiego Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych przy PWSliP oraz
- sala taneczno-baletowa znajdująca się w Domu Studenta Rubikon.

Obiekty te znajdują się na ulicy Wiejskiej 16. Sale są wyposażone w przybory i przyrządy do prowadzenia zajęć z: gimnastyki, sportów walki, gier i zabaw, tańców i ćwiczeń muzyczno-ruchowych.

Część obiektów, z których korzystają studenci to baza sportowo-rekreacyjna Łomży. Są to:

- Hala widowiskowo-sportowa Szkoły Podstawowej Nr 9 w Łomży wraz ze stadionem lekkoatletycznym,
- Hala sportowa Liceum Ogólnokształcącego Nr 2 w Łomży wraz z boiskiem wielofunkcyjnym,
- Pływalnia (Park Wodny) Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Łomży,
- Stadion lekkoatletyczny Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Łomży.

W trakcie wizytacji przedstawiono umowy pomiędzy PWSliP a miastem Łomża o udostępnienie w.w. obiektów. Wymiar godzinowy tygodniowego wynajmu w pełni zabezpiecza potrzeby szkoły.

W opinii studentów liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych jest dostosowana do ich potrzeb oraz jest odpowiednio wykorzystywana dla założonych metod i form kształcenia. W ich opinii nowoczesna infrastruktura działa pozytywnie na efektywność prowadzonych zajęć oraz jakość kształcenia. Jedyną uwagą zgłaszaną przez studentów jest zbyt mała liczba godzin dostępności obiektów sportowych na cele pracy własnej studentów.

4.2.

Ocenę zbiorów bibliotecznych dokonano na podstawie 5. losowo wybranych przedmiotów i ich bibliograficznej reprezentacji. Zbiory PWSliP w Łomży obejmują 14 pozycji z przedmiotu „Lekkoatletyka”, 10 „Antropologia”, 16 „Historia kultury fizycznej”, 14 „Metodyka wychowania fizycznego” i 12 „Teoria treningu sportowego”. Piśmiennictwo to w części przedstawiono w kartach przedmiotów, jako obowiązkowe i uzupełniające. Można stwierdzić, że zasoby piśmiennictwa są w pełni związane z obszarem i dziedziną nauk o kulturze fizycznej. Uczelnia udostępnia ww. publikacje (także ujęte w sylabusach jako obowiązkowe) tylko w jednym egzemplarzu, co w trakcie sesji utrudnia studentom uzyskanie pożądaných informacji.

W czasie spotkania ze studentami stwierdzono, że jednostka zapewnia studentom dostęp do korzystania z zasobów bibliotecznych w formie tradycyjnej i internetowej. Studenci posiadają dostęp do zbiorów bibliotecznych oraz do Wirtualnej Biblioteki Nauki. Uczelnia ma otwarty dostęp do bazy EBSCO i wielu wydawnictw naukowych (np. Elsevier, Springer). W opinii studentów obecnych na spotkaniu z ZO PKA jedynym minusem zbiorów bibliotecznych, który może negatywnie wpłynąć na jakość kształcenia, jest liczba najbardziej popularnych pozycji

bibliotecznych. Wg nich zakupienie nowych egzemplarzy oraz wzbogacenia zasobów bibliotecznych o najnowsze wydania z zakresu literatury ujętej w kartach przedmiotu rozwiązałyby problem. W rozmowach z pracownikami wynika jednak, że wskazane przez nich, najnowsze pozycje, są nabywane przez pracowników biblioteki.

4.3. Na kierunku wychowanie fizyczne nie jest prowadzone kształcenie na odległość.

3. Uzasadnienie:

Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych są dostosowane do potrzeb kształcenia na kierunku wychowanie fizyczne. Zarówno obiekty własne Uczelni jak i wynajmowane umożliwiają właściwą realizację procesu dydaktycznego dla liczby studentów aktualnie kształcących się na ocenianym kierunku. Studenci mają zapewnioną właściwą bazę dydaktyczną do prowadzenia zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem do zawodu – obiekty sportowe, co umożliwia im zdobycie umiejętności organizacji i prowadzenia zajęć ruchowych. Liczba książek w bibliotece i czytelni nie odpowiada w pełni zapotrzebowaniu studentów. Do dyspozycji studentów są wszystkie pozycje zalecane w sylabusach, jednakże ich liczba jest niewystarczająca.

4. Zalecenia:

W związku z faktem, że obiekty do zajęć ruchowych są usytuowane w różnych częściach miasta należy zwrócić uwagę, by plan zajęć był tak ułożony, by studenci mogli swobodnie zdążyć na zajęcia odbywające się poza głównym budynkiem uczelni. Należy również uzupełnić zasoby biblioteczne. Postuluje się:

- przeprowadzenie badania opinii studentów dot. zapotrzebowania oraz oceny własnych zasobów bibliotecznych, ściśle związanych z obowiązkową literaturą przedmiotu,
- analizę oraz zbadanie opinii studentów względem zapotrzebowania dostępności obiektów sportowych w celu realizacji samokształcenia.

5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się i wchodzenia na rynek pracy

5.1 Pomoc dydaktyczna i materialna sprzyja rozwojowi zawodowemu i społecznemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i skutecznym osiąganiu zakładanych efektów kształcenia oraz zdobywaniu umiejętności praktycznych, także poza zorganizowanymi zajęciami dydaktycznymi. W przypadku prowadzenia kształcenia na odległość jednostka zapewnia wsparcie organizacyjne, techniczne i metodyczne w zakresie uczestniczenia w e-zajęciach. *

5.2 Jednostka stworzyła warunki do udziału studentów w krajowych i międzynarodowych programach mobilności, w tym poprzez organizację procesu kształcenia umożliwiającą wymianę krajową i międzynarodową.

5.3 Jednostka wspiera studentów ocenianego kierunku w kontaktach z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy, w szczególności współpracując z instytucjami działającymi na tym rynku. *

5.4 Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia.

5.5 Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów.

1. Ocena – w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

5.1.

W opinii studentów obecnych na spotkaniu z ZO PKA pomoc naukowa, dydaktyczna i materialna sprzyja rozwojowi zawodowemu i społecznemu studentów. Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym, pozytywnie odnoszą się do zaangażowania nauczycieli akademickich oraz ich dostępności na konsultacjach oraz poza zajęciami dydaktycznymi. W ich opinii kadra dydaktyczna wykazuje duże zainteresowanie rozwojem studentów oraz podejmuje działania wpływające na rozwój i zdobywanie nowych umiejętności przez studentów w interesujących ich dziedzinach. Wysoko przez studentów oceniana jest komunikacja z prowadzącymi zajęcia dydaktyczne. W kwestii wsparcia studentów w sprawach socjalno-bytowych występuje duże zrozumienie oraz chęć pomocy ze strony zarówno władz jednostki, jak i obsługi administracyjnej. Studenci nie wnoszą uwag związanych z obsługą administracyjną wniosków socjalno-bytowych oraz dydaktycznych. Ze względu na specyfikę jednostki, na której prowadzony jest wizytowany kierunek, wiele spraw jest na bieżąco konsultowanych z pracownikami uczelni oraz samorządem studenckim i ustalanych ustnie przed podjęciem kroków administracyjnych

W toku przeprowadzonej wizytacji stwierdzono, że funkcjonujący w jednostce system pomocy materialnej jest zgodny z Ustawą Prawo o Szkolnictwie Wyższym oraz Kodeksem Postępowania Administracyjnego, studenci mają możliwość ubiegania się o wszystkie ustawowe świadczenia socjalne oraz uczestniczą w procesie rozdzielania środków materialnych na każdym etapie z zachowaniem wymaganych proporcji w składach komisji stypendialnych. Dokumentacja związana z pomocą materialną prowadzona jest szczegółowo i systematycznie. Podczas spotkania studenci potwierdzili, że system pomocy materialnej jest przejrzysty oraz sprawiedliwy. Nie zgłaszano uwag do prac komisji stypendialnych oraz do udziału studentów w wymienionych wyżej gremiach. Studenci wizytowanego kierunku pozytywnie oceniają proces kształcenia zwracając uwagę na wysoko wykwalifikowaną kadre, nowoczesną infrastrukturę, sprzyjający system stypendialny. W zakresie prowadzonej wizytacji stwierdzono, że postępowanie administracyjne w ramach funduszu pomocy materialnej, regulamin studiów, funduszu pomocy materialnej oraz wzór umowy student-uczelnia są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa.

5.2

Na podstawie analizy przedstawionych dokumentów oraz opinii studentów można stwierdzić, że jednostka stworzyła warunki do udziału studentów w międzynarodowych (ERASMUS PLUS) programach mobilności. Studenci obecni na spotkaniu pozytywnie wypowiedzieli się na temat promowania udziału w programach mobilności, organizacji jednostek uczelnianych odpowiedzialnych za wymiany studenckie oraz zwrócili uwagę na dużą przychylność pracowników wobec studentów aplikujących. Wszelkie dokumenty związane z uczestnictwem w międzynarodowych programach mobilności są dostępne i przejrzyste z punktu widzenia studentów.

5.3

Studenci kierunku wychowanie fizyczne wiedzą o działalności Biura Karier posiadają

informację o jego działaniach i pozytywnie oceniają działalność mającą na celu udzielenie wsparcia w kontaktach z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy, w szczególności współpracując z lokalnymi instytucjami działającymi na rynku pracy w branży adekwatnej do wizytowanego kierunku i zainteresowań studentów. Biuro Karier prowadzi własny monitoring karier zawodowych oraz oczekiwań pracodawców względem absolwentów, natomiast nie informuje o otrzymaniu i ewentualnym wykorzystaniu prowadzonego przez MNiSW monitorowania losów absolwentów. Jako jednostka uczelniana prowadzi warsztaty, konsultacje oraz staże mające na celu nawiązanie współpracy studentów z przyszłymi pracodawcami. W opinii studentów funkcjonowanie oraz działalność Biura Karier jest znacząca i odbierana pozytywnie. Biuro Karier prowadząc własny monitoring losów absolwenta oraz badania opinii o swojej działalności, przygotowuje zestawienia, wnioski oraz rekomendacje, które przedstawiane są władzom uczelni oraz organom odpowiedzialnym za system zapewnienia jakości kształcenia.

5.4

Na podstawie przeprowadzonej wizytacji, rozmów ze studentami oraz obserwacji własnej stwierdzono, że jednostka zapewnia pełne wsparcie studentom niepełnosprawnym w obszarze dydaktycznym oraz materialnym. Jednostka zapewnia także wsparcie studentom niepełnosprawnym pod kątem indywidualizacji programu kształcenia, wsparcia materialnego oraz bieżącej pomocy podczas procesu dydaktycznego.

5.5

W opinii studentów obecnych na spotkaniu z ZO PKA, jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną w zakresie procesu dydaktycznego oraz pomocy materialnej. Studenci podkreślają wysokie zaangażowanie pracowników administracyjnych i władz jednostki w pracach nad jak najlepszym zapewnieniem pomocy materialnej studentom poprzez zapomogi oraz stypendia socjalne. W opinii studentów zarówno pracownicy administracyjni, jak i dydaktyczni prowadzą różnorodne działania informacyjne mające na celu uświadamianie studentów w przysługującym im prawach oraz obowiązkach. Studenci nie zgłaszali uwag odnośnie wzorów pism i wniosków oraz procedur ich rozpatrywania. W ich opinii godziny dostępności pracowników administracyjnych spełniają rolę dostępności i ich potrzeby. Pracownicy administracyjni oceniani są pozytywnie pod względem swoich kompetencji oraz kultury osobistej. Uwag wśród studentów nie wzbudza także terminowość oraz sprawność procedur związanych z systemem pomocy materialnej. Mankamentami zgłaszanymi przez studentów w trakcie spotkania z ZO PKA są jedynie:

- zbyt ogólna informacja o funkcjonowaniu uczelni, prawach i obowiązkach studenta podczas dni adaptacyjnych,
- niepełna informacja odnośnie ustalanych przez władze jednostki godzin studenckich na obiektach sportowych.

3. Uzasadnienie oceny kryterium 5:

Na podstawie przeprowadzonej wizytacji ZO PKA oraz w toku dokonanych czynności stwierdza się, że jednostka zapewnia studentom pomoc dydaktyczną i materialną, która sprzyja rozwojowi zawodowemu i społecznemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i skutecznym osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia oraz zdobywaniu umiejętności

praktycznych, także poza zorganizowanymi zajęciami dydaktycznymi. Wizytowana jednostka stworzyła warunki do udziału studentów w krajowych i międzynarodowych programach mobilności, w tym poprzez organizację procesu kształcenia umożliwiającą wymianę krajową oraz prowadzi odpowiednią politykę informacyjną, mającą na celu podnoszenie świadomości studentów o możliwościach uczestnictwa w wymianach zarówno krajowych, jak i międzynarodowych. Jednostka poprzez działalność Biura Karier oraz rozwiniętą współpracę z lokalnymi instytucjami i firmami w ramach praktyk zawodowych wspiera studentów ocenianego kierunku w kontaktach z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy, w szczególności współpracując z instytucjami działającymi na tym rynku. Pozytywnie ocenia się również działalność jednostki w zakresie zapewniania studentom niepełnosprawnym wsparcia dydaktycznego i materialnego. W opinii studentów obecnych na spotkaniu z ZO PKA oraz po analizie przedstawionych dokumentów stwierdza się, że jednostka jest zaangażowana we wsparcie studentów niepełnosprawnych oraz prowadzi szereg działań zapewniających warunki do studiowania osobom z niepełnosprawnościami. W opinii studentów wizytowana jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów.

4. Zalecenia:

- rozszerzenie dni adaptacyjnych o kompleksowe szkolenie studentów z zakresu funkcjonowania uczelni oraz ich praw i obowiązków,
- przeprowadzić analizę przepływu informacji oraz zbadać opinie studentów odnośnie dostępności i wykorzystania obiektów sportowych i dydaktycznych na cele samokształcenia studentów,

przeprowadzić analizę oraz zbadać opinię studentów na temat obsługi administracyjnej domów studenckich.

6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów

6.1 Jednostka, mając na uwadze politykę jakości, wdrożyła wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia umożliwiający systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów mający na celu ich doskonalenie, przy uwzględnieniu: *

6.1.1 projektowania efektów kształcenia i ich zmian oraz udziału w tym procesie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, *

6.1.2 monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania,

6.1.3 weryfikacji osiągniętych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia

i wszystkich rodzajach zajęć, w tym zapobiegania plagiatom i ich wykrywania, *

6.1.4 zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów,

6.1.5 wykorzystania wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów do oceny

przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia, *

6.1.6 kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów, oraz prowadzonej polityki kadrowej, *

6.1.7 wykorzystania wniosków z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów

w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej,

6.1.8 zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej oraz środków wsparcia dla studentów,

6.1.9 sposobu gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia,

6.1.10 dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach.

6.2. Jednostka dokonuje systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także wykorzystuje jej wyniki do doskonalenia systemu.

1. Ocena: w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema oraz trzema cyframi.

Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia został wprowadzony w Uczelni Uchwałą Senatu nr 115/2011 z dnia 15 grudnia 2011r. Następnie został zmodyfikowany z uwagi na konieczność dostosowania systemu do wymogów prawa obecnie obowiązującego (Uchwała Senatu nr 89/2013 z dnia 10 października 2013r.). Na czele systemu obecnie funkcjonującego w Uczelni stoi Rektor, który działa za pośrednictwem swojego pełnomocnika. W celu realizacji zadań USZJ w Uczelni została powołana Uczelniana Rada ds. Jakości Kształcenia - URJK (Uchwała Senatu nr 89/2013 z dnia 10 października 2013r.). W celu realizacji zadań Uczelnianego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia na szczeblu Instytutów, powołane są Instytutowe Komisje ds. Jakości Kształcenia danego kierunku (Uchwała Senatu nr 89/2013 z dnia 10 października 2013r.).

Efekty kształcenia na kierunku wychowanie fizyczne zostały zatwierdzone Uchwałą nr 61/15 Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży z dnia 10 lipca 2015 r. W procesie projektowania efektów kształcenia i ich zmianie uczestniczyli dotychczas interesariusze wewnętrzni- nauczyciele akademicy z dorobkiem naukowym i doświadczeniem praktycznym. W procesie tym uczestniczą także interesariusze zewnętrzni, przedstawiono sprawozdanie ze spotkania z interesariuszami zewnętrznymi dotyczące realizacji programu kształcenia na kierunku wychowanie fizyczne. Spotkanie odbyło się w lutym 2016 roku . z przedstawicielami szkół podstawowych i przedszkoli, w spotkaniu brali udział Z-ca Dyrektora Instytutu Wychowania Fizycznego oraz pracownicy realizujący program w zakresie praktyk pedagogicznych. Omówiono szczegółowy program, który będzie realizowany w ramach praktyk pedagogicznych. W opinii studentów oraz ich przedstawicieli Władze Instytutu w pełni uwzględniają udział studentów w procesie projektowania efektów kształcenia i ich zmian.

Uczelnia przedstawiła dokumenty potwierdzające, że monitoruje stopień osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Przez Instytutową Komisję ds. Jakości Kształcenia dokonywany jest przegląd recenzji prac dyplomowych. Na podstawie przeprowadzonych recenzji wybranych prac dyplomowych stwierdzono, że są one przygotowane zgodnie ze stawianymi wymogami. Zarówno struktura pracy, podział na poszczególne rozdziały jak i metodologia prowadzonych badań, analiza wyników oraz wnioski końcowe wskazują na dobre opanowanie efektów kształcenia przez studentów. Podobną sytuację odnotowano w

zakresie opanowania efektów kształcenia w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych przy organizacji przez studentów imprez rekreacyjno-sportowych. Zweryfikowano zgodność zakładanych efektów kształcenia z profilem kierunku.

Ponadto w obecnym roku akademickim opracowano także procedurę monitoringu i ewaluacji programów kształcenia w Państwowej Wyższej Szkole Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży. Okresowy monitoring i ewaluacja programów kształcenia odbywać się ma nie częściej niż co 3 lata i nie rzadziej niż co 3 lata. Dyrektor Instytutu podejmuje decyzję o rozpoczęciu oceny danego programu kształcenia i powołuje Komisję ds. monitoringu i ewaluacji programu składającą się z nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w ramach danego programu kształcenia. Przewodniczący Komisji informuje o rozpoczęciu monitorowania i ewaluacji programu nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w ramach danego programu oraz przedstawicieli samorządu studenckiego z danego kierunku studiów z jednoczesną prośbą o zgłaszanie uwag i wniosków do programu kształcenia. W Uczelni funkcjonuje procedura określająca ramowe zasady przygotowania pracy dyplomowej oraz przebiegu egzaminu dyplomowego.

Weryfikacja osiągniętych efektów kształcenia dokonywana jest na spotkaniach Dyrekcji Instytutu Wychowania Fizycznego PWSliP w Łomży z przedstawicielami pracowników i studentów studiów stacjonarnych. Spotkania mają na celu zweryfikowanie nauczanych treści kształcenia z oczekiwaniami studentów. Na dwóch ostatnich spotkaniach studenci poruszyli kwestie: niewystarczającej liczby godzin zajęć praktycznych, braku możliwości weryfikowania swoich umiejętności pedagogicznych w pracy z dziećmi i młodzieżą. Dyrekcja podjęła stosowne działania w powyższych kwestiach: zwiększono liczbę godzin na specjalizacjach sportowych (z 90 do 150 godzin), wydłużono czas praktyk pedagogicznych

Uczelnia korzysta z Otwartego Systemu Antyplagiatowego (OSA) Dodatkowo opracowano projekt procedury składania, archiwizowania oraz kontroli atyplagitowej prac dyplomowych.

Warunki odbywania studiów przez studentów przyjętych na studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się oraz organizację potwierdzania efektów uczenia się, w tym zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów a także sposób powoływania i tryb działania komisji weryfikujących efekty uczenia się określono uchwałą Senatu Uczelni nr 23/2015 z dnia 30.04.2015 r. oraz uchwałą nr 24/2015 z dnia 30.04.2015 r. Powyższa procedura nie była dotychczas stosowana na kierunku „wychowanie fizyczne”.

Zasady ankietowania absolwentów w Uczelni reguluje Zarządzenie Rektora nr 54/13 z dnia 23 września 2013 r. w sprawie realizacji badania pn. „Badanie losów zawodowych absolwentów” oraz przesyłania materiałów informacyjnych PWSliP drogą elektroniczną oraz Zarządzenie nr 55/13 z dnia 23 września 2013 r. w sprawie wprowadzenia wzoru ankiety absolwenta. Studenci wypełniają formularz zgody na udział w badaniu pn. „Badanie Losów Zawodowych Absolwentów” w Biurze Karier PWSliP w Łomży przed obroną pracy dyplomowej. Absolwenci po 3 i po 5 latach od obrony pracy dyplomowej otrzymują drogą elektroniczną ankietę dotyczącą „Badania Losów Zawodowych Absolwentów”. Ankieta jest wspólna dla wszystkich kierunków studiów, zawiera ona część dotyczącą oceny jakości kształcenia oraz efektów kształcenia lecz pytanie w tej części dotyczy tylko kwestii, czy kwalifikacje zdobyte PWSliP pomogły w znalezieniu/wykonywaniu pracy. Analizę ankiet

Biuro Karier opracowuje w ciągu 2 miesięcy od zakończenia procesu ankietowania w postaci statystycznego raportu. W ciągu 2 miesięcy po podsumowaniu wyników ankiet przez Biuro Karier PWSliP Prorektor ds. Dydaktyki i Spraw Studenckich poddaje analizie dane dotyczące absolwentów PWSliP, które są przedstawiane podczas posiedzenia Senatu PWSliP. Ponadto Biuro Karier jest w trakcie opracowywania ankiety oceny pracodawców.

Za politykę kadrową na ocenianym kierunku odpowiada Dyrektor Instytutu Wychowania Fizycznego.

W Uczelni realizowana jest ogólnouczelniana procedura hospitacji. Hospitowanie zajęć w Państwowej Wyższej Szkole Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży reguluje Zarządzenie Rektora Nr 81/14 z dnia 05.11.2014r. w sprawie: wprowadzenia do realizacji wzoru ankiety hospitacji zajęć dydaktycznych w PWSliP w Łomży. Okresowa kontrola jakości zajęć dydaktycznych obejmuje każdą formę zajęć dydaktycznych prowadzonych przez pracowników etatowych i zatrudnionych na podstawie umowy cywilno-prawnej. Hospitacje prowadzone są przez Dyrektora Instytutu, Zastępcę Dyrektora Instytutu lub osobę wskazaną przez Dyrektora Instytutu posiadającą duże doświadczenie w prowadzeniu zajęć. Dyrektor może dodatkowo poprosić o udział w hospitacji przedstawiciela Instytutowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Zajęcia prowadzone przez dyrektorów hospituje Rektor, Prorektor lub osoba wskazana przez Rektora mająca duże doświadczenie w prowadzeniu zajęć. Instytutowa Komisja ds. Jakości Kształcenia przed rozpoczęciem nowego roku akademickiego sporządza plan hospitacji. W uzasadnionych przypadkach Dyrektor Instytutu lub Rektor może wskazać konieczność dodatkowej hospitacji (na przykład po analizie wyników studenckiej oceny pracowników). Pracownicy są informowani o możliwości hospitacji w danym semestrze. Osoba hospitująca informuje osobę hospitowaną z wnioskami wynikającymi z hospitacji w terminie nie dłuższym niż tydzień od przeprowadzonej hospitacji. Protokół z hospitacji (w postaci ankiety hospitacji) przekazuje się do Przewodniczącego Instytutowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Informacja o ocenie negatywnej jest przekazana Dyrektorowi Instytutu. Przedstawiono wnioski z hospitacji dokonanych w roku akademickim 2015/2016. Stwierdzono konieczność: zmodyfikowania nauczania przedmiotów praktycznych i teoretycznych na rzecz prowadzenia zajęć w formie grupowej, wprowadzenia w ramach przedmiotu seminarium dyplomowe treści z zakresu statystyki, weryfikacji treści kształcenia pod kątem lepszego praktycznego przygotowania do wykonywanego zawodu, zwiększenie liczby godzin praktyk dla studentów oraz włączenie studentów do aktywnego udziału w konferencjach i letnich szkołach w kraju i za granicą. Studenci mają możliwość oceny pracowników dziekanatu i innych pracowników administracji w ankiecie po obronie pracy dyplomowej.

W Uczelni funkcjonuje studencka ankieta dotycząca jakości nauczania - (Kwestionariusz Oceny jakości Nauczania) ankieta jest elektroniczna, anonimowa, wypełniana poprzez system USOS. Wyniki zbiorcze ankiet udostępniane są studentom na platformie USOS. Dostęp do pełnych i szczegółowych wyników ankiet mają Dyrektorzy Instytutów oraz do własnych ocen – poszczególni wykładowcy. Ankieta wprowadzona jest Zarządzeniem Rektora nr 57/2013 z dnia 27 września 2013 r. Ankieta wypełniana dla każdego przedmiotu realizowanego na ocenianym kierunku. Średnia ocen dla nauczycieli na ocenianym kierunku w roku akademickim 2015/2016 wynosiła 4.64 (w skali ocen od 1 do 5)

W Uczelni nie opracowano formalnej procedury oceny zasobów materialnych. Uczelnia

dysponuje jednak nowoczesną infrastrukturą dydaktyczną. Wszystkie uwagi na temat braków sprzętowych i konieczność zakupów są zgłaszane są do Dyrektora Instytutu Wychowania Fizycznego, który przekazuje uwagi do Władz Uczelni dysponującymi środkami finansowymi na działalność dydaktyczną. Podczas spotkania nauczyciele akademicy potwierdzili, że władze Rektorskie reagują na wszelkie prośby dotyczące uzupełnienia infrastruktury i sprzętu, zdaniem pracowników dydaktycznych Instytutu infrastruktura dydaktyczna Jednostki jest odpowiednia do prowadzenia kształcenia. W przypadku studentów ich uwagi dotyczące infrastruktury dydaktycznej zgłaszane zarówno podczas zajęć oraz zgłaszane przez samorząd studencki są brane pod uwagę przy planowaniu bądź zmianach wyposażenia bazy.

Instytutowa Komisja ds. Jakości Kształcenia Instytutu Wychowania Fizycznego gromadzi dane na temat przeprowadzanych hospitacji, ocen studentów wynikających z badań ankietowych, ocen metod weryfikacji efektów kształcenia oraz stopnia osiągnięcia efektów kształcenia w ramach kierunku. Z danych tych formułowane są wnioski przekładając się na działania na rzecz podniesienia jakości kształcenia, które przekazywane są Uczelnianej Radzie ds. Jakości Kształcenia Następnie Rada opisuje działania projakościowe realizowane przez Instytutowe Komisje ds. Jakości Kształcenia w corocznym sprawozdaniu.

Ponadto Przedstawiono sprawozdania z posiedzeń wspomnianej Komisji, w których między innymi omawiano zmiany w regulaminie praktyk, zmiany ułożenia przedmiotów w planie studiów, weryfikacji efektów kształcenia, zwiększenia liczby godzin na specjalizacji instruktorskiej.

Uczelnia nie opracowała w ramach systemu zapewniania jakości kształcenia formalnej procedury analizy dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach. Uczelnia zapewnia jednak studentom dostęp do baz danych tj. do wybranych katalogów informacyjnych, obejmujących treści związane z procesem kształcenia, harmonogramów zajęć, informacji dotyczących zmian w organizacji zajęć dydaktycznych. Przez stronę internetową Uczelni oraz w tradycyjnej formie na tablicach studenci mają dostęp do baz danych zawierających: sylabusy, harmonogramy sesji egzaminacyjnych, zajęć w danym semestrze (roku), nazwiska osób prowadzących poszczególne przedmioty, informacje o konsultacjach. W opinii studentów obecnych na spotkaniu z ZO PKA funkcjonowanie strony internetowej Uczelni i Instytutu nie wzbudza zastrzeżeń oraz odbierane jest jako jeden z głównych kanałów informacyjnych o procesie kształcenia.

6.2.

Z informacji uzyskanych w trakcie wizytacji wynika, że w Instytucie dokonuje się systematycznego monitorowania funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia. Efekty tej procedury wykorzystywane są w doskonaleniu polityki zapewniania jakości kształcenia. Oceniane są: efekty kształcenia, poziom zajęć dydaktycznych, praca nauczycieli akademickich, dokonywane są też przeglądy programów kształcenia, wdrożono procedury monitorowania losów absolwentów.

Wyniki oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia wykorzystywane są do doskonalenia koncepcji kształcenia.

Uzasadnienie

Państwowa Wyższa Szkoła Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży zdefiniował w swojej Strategii Rozwoju cele odnoszące do doskonalenia jakości kształcenia, a także wdrożył na

Uczelni wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia. Instytut prowadzący oceniany kierunek studiów systematycznie monitoruje i doskonali realizację procesu kształcenia. Prowadzony jest proces weryfikacji i analizy osiągania przez studentów założonych efektów kształcenia, w weryfikacji uczestniczą interesariusze zewnętrzni - pracodawcy. Jednostka monitoruje również stopień osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na kierunku „wychowanie fizyczne”. Uczelnia stosuje także mechanizmy oceny kadry naukowo – dydaktycznej, uwzględniający opinie studentów. Z realizacji wspomnianych procedur formułowane są udokumentowane wnioski, które przekładają się poprawę jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

4. Zalecenia

Odniesienie się do analizy SWOT przedstawionej przez jednostkę w raporcie samooceny, w kontekście wyników oceny przeprowadzonej przez zespół oceniający PKA

W każdym z elementów analizy SWOT (mocne i słabe strony, szanse i zagrożenia) uczelnia przedstawiła po 5 punktów weryfikowanych w całości Raportu samooceny. W grupie czynników pozytywnych Uczelnia wymienia m.in. stwarzanie ułatwień dla studentów studiujących inne kierunki oraz uprawiających wyczynowo sport. Wizytacja potwierdziła takie możliwości. Uczelnia jest jedyną w Polsce północno-wschodniej kształcąca na kierunku wychowanie fizyczne – najbliższa to oddalona w linii prostej o 150 km uczelnia w Białej Podlaskiej. Wizytacja potwierdziła także słabe strony – małą liczbę studentów (przez co ograniczony jest wybór specjalizacji) oraz brak własnych obiektów sportowych. Wobec powyższego kształcenie na drugim poziomie jest raczej niemożliwe, co władze Uczelni traktują jako szanse. O szansach w zakresie specjalizacji z zakresu organizacji aktywności ruchowej ludzi starszych mówiono m.in. na spotkaniu z pracownikami. Może to poszerzyć lokalny i regionalny rynek pracy dla absolwentów kierunku. Zagrożenia związane są przede wszystkim z niżem demograficznym i trudną sytuacją finansową samorządów terytorialnych i klubów sportowych. Wobec powyższego brak wsparcia dla lokalnej Uczelni kształcących m.in. wychowawców i trenerów.

Dobre praktyki

Wykorzystaniu innych instytutów (laboratoria biochemiczne, pracownie psychologiczne, pracownie języków obcych) do realizacji przyjętych efektów kształcenia. Uczelnia posiada bogato wyposażoną infrastrukturę funkcjonującą w ramach innych Instytutów. Baza ta jest także wykorzystywana dla potrzeb wychowania fizycznego. Korzystnym układem jest ścisła współpraca (także naukowa, z możliwością publikowania) z Akademią Wychowania Fizycznego w Warszawie (Filia w Białej Podlaskiej). Z opinii studentów wynika, że Uczelnia jest zaangażowana we wsparcie studentów niepełnosprawnych oraz prowadzi szereg działań zapewniających warunki do studiowania osobom z niepełnosprawnościami. Wizytacja wykazała także znaczne zainteresowanie Uczelni w szkoleniach i warsztatach z zakresu terapii osób z problemami psychosomatycznymi (Autyzm, dysleksja, ADHD i in.).

Przewodniczący Zespołu oceniającego:

Prof. dr hab. Janusz Iskra